

Käräjäoikeuden laiminlyönti ilmoittaa viranhaltijaa koskevasta rikostuomiosta

ASIAN VIREILLETULO

Tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan hovioikeuden on ilmoitettava valtioneuvoston oikeuskanslerille tietoonsa tulleista seikoista, jotka saattavat johtaa virkasyytteen nostamiseen hovioikeudessa.

Itä-Suomen hovioikeus on 20.6.2022 mainitussa tarkoituksessa lähettänyt oikeuskanslerinivirastoon Itä-Suomen hovioikeuden 17.6.2022 asiassa R 21/708 antaman päätöksen, joka koski Pohjois-Savon käräjäoikeuden 4.3.2021 asiassa R 20/1012 antamaa tuomiota nro 21/109002. Asiassa käräjäoikeus oli tuominnut kunnallisen viranhaltijan pahoinpitelystä ja virkavelvollisuuden rikkomisesta sakkorangaistukseen. Hovioikeuden ilmoituksen ja sen oheen liitettyjen rikostuomiosovellus RITU:n tietojen perusteella käräjäoikeus ei ollut ilmoittanut ratkaisustaan viranhaltijan työnantajalle, oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle.

SELVITYS

Käräjäoikeuden puheenjohtajana toiminut A on antanut asiasta selvityksen ja Pohjois-Savon käräjäoikeuden laamanni lausunnon.

RATKAISU

Arviointi

Tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuksista annetun lain (373/2010) 2 §:n 1 momentin mukaan tuomioistuimen, joka on tuominnut valtion virkamiehen tai kunnallisen viranhaltijan rikoksesta, on ilmoitettava ratkaisustaan lähettämällä siitä jäljennös sille viranomaiselle, jonka alainen virkamies tai viranhaltija on. Ilmoitusvelvollisuuden taustalla on se, että rangaistustiedot voivat vaikuttaa edellytyksiin purkaa tai irtisanoa virkasuhde ([HE 102/2009 vp](#), s. 30).

Saman lainkohdan nojalla tuomioistuimen on lähetettävä jäljennös myös oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle edellä tarkoitetusta ratkaisusta samoin kuin ratkaisusta, jolla virkamiestä tai viranhaltijaa koskeva syyte on hylätty.

Mainitun pykälän 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta välittää virkamiestä tai viranhaltijaa koskevat tiedot oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän kautta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava tunnollinen ja huolellinen.

Asiassa Pohjois-Savon käräjäoikeus oli tuominnut kunnallisen viranhaltijan rikoksista, mutta ei ollut ilmoittanut ratkaisustaan lain edellyttämällä tavalla viranhaltijan työnantajalle, oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Asiassa puheenjohtajana käräjätuomarina toiminut A on selvityksessään myöntänyt asiassa tapahtuneen virheen, joka on johtunut kiireestä ja hänen vähäisestä virkarikosasoiden kokemuksestaan. Selvityksessään A on ilmoittanut, että hän ei enää työskentele tuomioistuinlaitoksen palveluksessa.

Käräjäoikeuden laamanni on lausunnossaan todennut A:n toimineen tuomioistuinharjoittelunsa jälkeen jonkin aikaa määräaikaisena käräjätuomarina. Laamanni on todennut, että A:n työote oli huolellinen ja tunnollinen ja hän suoriutui tehtävistään kokemukseensa nähden hyvällä ammattitaidolla ja tehokkaasti. A sai työskentelystään hyvää palautetta henkilökunnalta ja sidosryhmiltä. Laamanni on todennut, että tapahtuneen johdosta on syytä kiinnittää käräjänotaarien ja tuomareiden ohjauksessa ja koulutuksessa tarpeellista huomiota erityisistä rikosasioista seuraavaan ilmoitusvelvollisuuteen.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Pohjois-Savon käräjäoikeudessa käräjätuomarina toiminut A on menetellyt lainvastaisesti lainlyödessään ilmoittaa viranhaltijan työnantajalle, oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle ratkaisustaan, jossa kunnallinen viranhaltija oli tuomittu rikoksesta.

A ei enää työskentele tuomioistuinlaitoksessa. Pidän asiassa riittävänä toimenpiteenä, että saatan A:n tietoon käsitykseni hänen menettelynsä virheellisyydestä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Juho Lehtimäki